

اندیشه‌های بزرگترین

مجموعه مقالات - ۳۱ آدی ماه ۱۳۹۵

واکاوی راهبرد ارتش رژیم صهیونیستی

بخش سوم: موشکی و پدافندی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مجموعه مقالات

واکاوی راهبرد ارتش رژیم صهیونیستی / بخش سوم: موشکی و پدافندی

کاری از اندیشکده راهبردی تبیین

وبسایت اندیشکده: www.Tabyincenter.ir

نشانی: تهران، خیابان پاسداران، چهارراه فرمانیه، **خیابان شهید آیت الله نمر** (بوستان سابق)،

خیابان نسترن، پلاک ۳۲

کد پستی: ۱۹۵۷۶۶۴۷۳۴

تلفن: ۲۶۱۵۳۳۲۹

نمبر: ۲۶۱۵۳۳۲۹

فهرست

مقدمه / ۲

۱- حوزه‌های پرچالش و مبهم / ۴

۲- توان و راهبرد موشکی / ۷

۳- سامانه‌های پدافند موشکی / ۱۱

۴- پهپاد، فناوری‌ای برای نفوذ / ۱۵

۵- جمع‌بندی / ۱۸

منابع / ۲۰

(جهت دسترسی آسان‌تر به مطالب، می‌توانید روی عنوان مورد نظر کلیک کنید)

در یادداشت‌های پیشین به بررسی و واکاوی ارتش رژیم صهیونیستی در حوزه‌های نیروی دریایی و نیروی هوایی پرداخته شد. در یادداشت‌های پیشین تأکید شد که نظامی‌گری در رژیم صهیونیستی جدا از باور و اعتقادات صهیونیسم، ناشی از وضعیت تاریخی پیش روی این رژیم از زمان اعلام تأسیس حکومت جعلی تاکنون نیز بوده است.

با توجه به نقش مؤلفه‌ی نظامی‌گری در ماهیت رژیم صهیونیستی و اهمیت این موضوع برای محور مقاومت، نیروی هوایی رژیم، همواره مورد رصد و توجه بوده است. به‌طور خلاصه می‌توان راهبرد ارتش رژیم صهیونیستی در حوزه نیروی هوایی را بر دو اصل ساده‌نویسی کرد که عبارت‌اند از: تقویت همکاری با نیروی هوایی کشورهای منطقه‌ای علیه ایران و حفظ توان و برتری اف-۳۵ به‌عنوان ابزار راهبردی نیروی هوایی ارتش رژیم صهیونیستی.

ضمن آنکه جبران فقدان عمق راهبردی، پاسخ دوم هسته‌ای از طریق زیردریایی دلفین، تبدیل شدن قدرت دریایی تل‌آویو به مزیت نسبی این رژیم در منطقه و تسلط بر دریای مدیترانه، دریای سرخ و اقیانوس هند را می‌توان راهبردهای کلان رژیم صهیونیستی در نیروی دریایی خویش دانست.

اندیشکده راهبردی تبیین

۱- حوزه‌های پر چالش و مبهم

در این یادداشت به یکی از چالشی‌ترین و مهم‌ترین حوزه‌های ارتش رژیم صهیونیستی یعنی موشکی و پدافندی پرداخته خواهد شد. از سال ۲۰۰۰ به بعد، رژیم صهیونیستی متوجه این امر شد که وضعیت دشمنانش در حال تغییر است و دیگر جنگ‌های دهه ۶۰ و ۷۰ میلادی که به جنگ‌های چهارگانه اعراب و این رژیم مشهور شد، تکرار نخواهد شد. تغییر شیوه نبرد و ماهیت دشمنان تل آویو، اصلی‌ترین مؤلفه‌های تغییر در جبهه پیش روی تل آویو است.

در دهه‌های اولیه شکل‌گیری رژیم جعلی، حوزه پیرامونی آن دشمنان اصلی‌اش بودند که ماهیت نبرد آنان هم مبتنی بر ارتش کلاسیک بود؛ اما پس از سال ۲۰۰۰ بر اثر سازش برخی کشورها و ارتش‌های پیرامونی و قرار گرفتن جنبش‌ها در خط مقدم نبرد، ماهیت تهدیدات پیش روی رژیم صهیونیستی تغییر کرد. ضمن آنکه جمهوری اسلامی یکی از دشمنان

نخست این رژیم نه در پیرامونی سرزمین‌های اشغالی بلکه هزار کیلومتر آن سوتر، سیاست‌هایی را برای ضربه زدن به رژیم اتخاذ نمود که بسیار متفاوت از ارتش‌های عربی بود. پیشرفت توان موشکی ایران، حزب‌الله و گروه‌های مقاومت فلسطین رژیم صهیونیستی را مجبور به تغییر اولویت از حوزه‌های هوایی و دریایی به پدافندی و موشکی نمود.

بازرس ویژه کابینه رژیم صهیونیستی، اخیراً گزارش خود در خصوص جنگ ۵۱ روزه را منتشر کرده است. طبق گزارش یوسف سبیرا، موشه یعلون وزیر جنگ پیشین کابینه نتانیاهاو حفاظت از جبهه داخلی رانه تنه‌ها به کابینه مطرح نکرده بوده است بلکه طرح‌های هجومی وی فقط بر مبنای دفاع با استفاده از سامانه گنبد آهنین بوده است. طبق این گزارش، تل‌آویو باید برای سناریویی آماده شود که در جریان آن اگر ده‌ها هزار موشک به سمت سرزمین‌های اشغالی هم شلیک گردد، تردیدی نسبت حفاظت از جبهه داخلی وجود نداشته باشد.

یوسف سبیرا در گزارش خود آورده است: «ما باید عدم اقدام کابینه در بررسی مسئله حفاظت از ساکنان و تخلیه مناطق از ساکنان در هنگام جنگ (۵۱ روزه) را به عنوان مسئله‌ای خطرناک بنگریم.» این گزارش بر روی وضعیت پناهگاه‌ها در داخل اراضی اشغالی متمرکز شده است، چرا که اگر جنگ رخ دهد، حدود دو میلیون صهیونیست در معرض موشک‌ها خواهند بود که حفاظتی از آن‌ها صورت نمی‌گیرد. [۱]

جنگ ۳۳ روزه و نبردهای سه گانه نوار غزه به خوبی نشان دادند که امنیت سرزمین‌های اشغالی علی‌رغم توسعه ارتش صهیونیستی بسیار آسیب‌پذیر بوده و دلیل این امر، هوشمندی جبهه مقاومت در تغییر میدان و شیوه نبرد بوده است. این موضوع موجب شده است رژیم صهیونیستی به حوزه‌های موشکی، پدافندی و پهپادورود و راهبردی مشخصی را پیگیری نماید.

۲- توان و راهبرد موشکی

راهبرد رژیم در حوزه موشکی شامل تنوع بخشی به موشک‌های بالستیک، موشک‌های کروز و تقویت سیستم‌های پدافند موشکی است. رژیم صهیونیستی در راستای حفظ برتری کیفی نظامی در منطقه، در حوزه فناوری موشکی و مهندسی پرتاب در عرصه بین‌المللی بسیار فعال عمل نموده و همکاری‌های گوناگونی با دیگر کشورها داشته است.

ضمن آن که رژیم برای تقویت این برتری، به برخی شریک‌های راهبردی منطقه‌ای خود فناوری و محصولات حوزه موشکی، پدافندی و پهپادی را منتقل نموده است. یکی از اهداف این همکاری‌ها کاهش هزینه‌های بالای نظامی و فناوری‌های موشکی و پدافندی است. موشک‌های بالستیک هسته‌ای، موشک‌های کروز و موشک پیکان از مهم‌ترین ابزارهای حوزه موشکی رژیم‌اند. [۲]

رافائیل، یکی از مهم‌ترین و تأثیرگذارترین مؤسسات در حوزه موشکی رژیم صهیونیستی است. این موسسه زیرمجموعه وزارت جنگ قرار دارد. هدف اصلی از تأسیس آن، بحث و بررسی و تولید ابزارهای جنگی جدید مبتنی بر تکنولوژی‌های پیشرفته و همچنین ایجاد برنامه‌ها و طرح‌های مختلف برای تولید تجهیزات و تکنولوژی‌های مورد نیاز ارتش تل‌آویو از طریق تولید داخلی یا صدور مجوز برای دریافت آن از خارج است. این شرکت تولید و طراحی تجهیزات مختلف از جمله موشک‌های رهگیر و تجهیزات راداری و نشانه‌روی و رایانه‌های محاسباتی الکترونیک و تجهیزات الکترونیکی تخمین مسافت رانیز بر عهده دارد.

رافائیل موشک‌های زمین به زمین و زمین به هوا مثل شاویت، سامانه‌های راداری و سامانه‌های جنگ الکترونیک و تجهیزات ضد جنگ الکترونیک و بمب‌های هوشمند را طراحی و تولید کرده است. از مهم‌ترین تولیدات این شرکت موشک‌های بالستیک

فرانسوی است که از آن‌ها موشک‌های نوع اریحا ۱ و ۲ و ۳ (Jericho) نیز تولید شده است، برد این موشک‌ها به ۲۷۰۰ کیلومتر می‌رسد.

یکی دیگر از تلاش‌های رژیم صهیونیستی تولید موشک‌های قاره‌پیما بوده است، از جمله این موشک‌ها، شافیت است که ۴۵۰۰ کیلومتر برد دارد، موشک‌های سیار هارپون کروز از دیگر تولیدات این شرکت است که بر زیردریایی‌های آلمانی از نوع دلفین سوار می‌شود. [۳]

کلاهک‌های هسته‌ای، یکی دیگر از توانایی‌های رژیم صهیونیستی است که می‌توان در حوزه موشکی دسته‌بندی نمود. رژیم صهیونیستی تنها بازیگر دارنده سلاح هسته‌ای منطقه‌ی غرب آسیاست که توانست در نیمه دوم قرن بیستم با همکاری و مساعدت فنی کشورهای غربی به‌ویژه فرانسه، نروژ و نیز حمایت سیاسی و امنیتی امریکا به سمت تولید سلاح اتمی حرکت کرده و به اذعان بسیاری از کارشناسان و کشورهای مختلف

در دهه هفتاد میلادی، به سلاح هسته‌ای دست یابد. با این وصف رژیم صهیونیستی ضمن در پیش گرفتن استراتژی ابهام هسته‌ای، از ابتدا تاکنون، با وجود فشارهای بین‌المللی به‌ویژه از سوی کشورهای اسلامی و در رأس آن‌ها مصر و جمهوری اسلامی ایران، حاضر نشده است تا پادمان‌ها و مقررات مربوط به بازرسی و نظارت نهادهای مربوطه از جمله آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و نیز معاهده «ان.پی.تی» را امضا نموده و در تاسیسات هسته‌ای خود را به روی بازرسان و کارشناسان آژانس، باز نماید. [۴]

تعداد کلاهک‌های اتمی رژیم اشغالگر نامشخص است، ارزیابی‌ها نشان می‌دهد که رژیم صهیونیستی احتمالاً ۱۰۰ تا ۲۰۰ عدد یا بالاتر از این‌ها کلاهک هسته‌ای دارد که می‌تواند با موشک‌های بالستیک یا رزم‌ناوها اهداف دوربرد را حتی تا اراضی روسیه هدف قرار دهد. البته رژیم صهیونیستی هیچ‌گاه این اطلاعات را رد یا تأیید نکرده است.

۳- سامانه‌های پدافند موشکی

همان گونه که در ابتدای مطلب گفته شد، از سال ۲۰۰۰ به این سو رژیم صهیونیستی علی‌رغم توان نظامی در حوزه‌های موشکی، هسته‌ای، دریایی و هوایی در موضع دفاع قرار گرفت و با اصابت راکت‌های کوتاه برد نیروهای مقاومت به شهرک‌ها، پرستیز نظامی خویش را از دست داد.

تل‌آویو برای تقابل با این مشکل سرمایه‌گذاری وسیعی بر سامانه‌های موشکی نمود. گنبد آهنین، پاتریوت، حیتس، ثاد، فالانکس، عصای سحرآمیز و... بخشی از این تلاش‌های ارتش رژیم برای بازدارندگی در مقابل موشک‌ها و راکت‌هاست. بخش زیادی از کمک‌های سالانه آمریکا به ارتش رژیم صهیونیستی هم در حوزه سامانه موشکی خرج می‌شود.

اوباما در لایحه بودجه آخرین سال ریاست جمهوری اش ۱۴۶ میلیون دلار را به کمک نظامی برای

برنامه سپر چندلایه دفاع موشکی رژیم صهیونیستی اختصاص داد. روزنامه جرزالم پست در گزارشی در این خصوص نوشته است: «این مبلغ برای تقویت سامانه‌های گنبد آهنین، فلاخن داوید و ختص (پیکان) استفاده خواهد شد. این سه سامانه چندلایه حفاظ دفاعی را بر آسمان اسرائیل برای مقابله با راکت‌های کوتاه برد، موشک‌های میان‌برد و موشک‌های برد بلند ایجاد می‌کند. در همین زمینه دریادار جیمز سایپرینگ فرمانده آژانس موشکی آمریکا روز خبرنگاران گفت که این آژانس به همکاری با اسرائیل در زمینه سامانه گنبد آهنین ادامه خواهد داد. به گفته دریادار سایپرینگ، آخرین آزمایش سامانه جدید فلاخن داوید نیز که در اواخر سال ۲۰۱۵ انجام شد، انتظارات از این سامانه دفاعی در برابر موشک‌های میان‌برد را برآورده کرد.»

[۵]

اهمیت موضوع موجب شده است که لابی رژیم صهیونیستی پس از آن که بسته حمایتی ده ساله آمریکا

تصویب شد در اقدامی تلاش نماید با بهره‌گیری از چالش رژیم در پدافند موشکی، کمک‌های بیشتری را به دست آورد. بسته حمایت نظامی آمریکا به رژیم صهیونیستی برای ۱۰ سال از ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۸ در حالی به تصویب رسید که بسیاری تحلیل‌گران با توجه به اختلافات اوباما و نتانیاهو معتقد بودند این توافق در دولت کنونی رخ نخواهد داد و نتانیاهو برای دریافت کمک مورد نظر خود تا انتخاب رئیس‌جمهور آتی آمریکا صبر خواهد نمود.

بسته حمایت ده‌ساله پیشین که در سال ۲۰۱۸ به اتمام خواهد رسید، سالانه ۳,۱ میلیارد دلار بود؛ اما بر اساس بسته جدید، آمریکا سالانه ۳,۸ میلیارد دلار در سال به رژیم صهیونیستی کمک خواهد کرد. یکی از موضوعاتی که پیش از بسته شدن بسته حمایتی و مورد بحث قرار گرفته است، مبلغ مورد نیاز رژیم صهیونیستی برای تأمین امنیت خود، تجهیز سلاح‌ها و جنگنده‌ها و همچنین تقویت سامانه دفاعی موشکی موسوم

به گنبد آهنین بود. به طور مثال تنها ساعاتی پس از تصویب طرح سناتورهای لیندزی گراهام، جان مک کین، مارک کرک، کلی آیوت، مارکو رویو، رونی بلانت و تد کروزر طرحی به ارزش ۱,۵ میلیارد دلار برای پرداخت اضطراری به رژیم صهیونیستی را به صحن سنا بردند.

بر اساس این طرح، واشنگتن باید ۷۵۰ میلیون دلار برای توسعه دفاع موشکی و ۷۵۰ میلیون دلار برای تقویت دیگر بخش‌های نظامی رژیم صهیونیستی، هزینه کند. گراهام در بیانیه‌ای در خصوص این طرح نوشته است: «توافق هسته‌ای اخیر، ایران را با انبوهی از پول نقد مواجه کرده است. ما باید برای رژیم ایران روشن کنیم که همچنان کنار متحد نزدیکمان ایستاده‌ایم و به توان دفاعی اسرائیل متعهد هستیم.»

این اقدام در حالی صورت می‌گیرد که اوباما برای بستن راه موج سواری جمهوری خواهان از این توافق و ثبت این کمک به نام خود، رژیم صهیونیستی را متعهد نموده است بر اساس این توافق دیگر برای دریافت مبلغ

اضافه در راستای کمک نظامی در کنگره لابی نکند. [۶]
علی‌رغم سرمایه‌گذاری‌های وسیع، به نظر می‌رسد هنوز این رژیم نتوانسته در توقف توان موشکی و راکت‌های گروه‌های مقاومت موفقیت‌چندانی به دست آورد. جنگ‌های ۵۱ روزه و ۲۲ روزه کارآمدی سامانه گنبد آهنین را بسیار خدشه‌دار نمودند.

۴- پهپاد، فناوری‌ای برای نفوذ

یکی دیگر از راهبردهای ارتش رژیم صهیونیستی در حوزه پدافندی، نفوذ با بهره‌گیری از تکنولوژی و علم پهپادهاست. رژیم صهیونیستی با سرمایه‌گذاری در این حوزه و تلاش جلب نظر ارتش‌های دیگر کشورها با فروش این ابزار نوین، گستره نفوذ و حضور نظامی خویش را افزایش می‌دهد.

به‌طور نمونه در سال ۲۰۰۹ قرارداد ساخت کارخانه تولید پهپاد در جمهوری آذربایجان به ارزش ۴۰۰ میلیون دلار به امضا رسید و از سال ۲۰۱۱ کار این مجتمع

تولیدی پهپاد رژیم صهیونیستی آغاز شد.

در حال حاضر در آذربایجان تولید پهپادهای Orbiter (محدوده عمل تا ۵۰ کیلومتر و هزینه هر فروند، حدود ۶۰۰ هزار دلار) آغاز شده و مونتاژ پهپاد Aerostar (محدوده عمل تا ۲۰۰ کیلومتر و هزینه هر فروند یک و نیم تا ۲ میلیون دلار) در حال انجام است.

تولید این نوع پهپادها از سوی شرکت مشترک وزارت دفاع آذربایجان و یک شرکت صهیونیستی راه اندازی شده است. تل آویو متعهد شده که ۶۰ فروند از پهپادهای Heron و Searcher که دارای امکان پرواز طولانی تر و محدوده عمل بیشتر می باشند و همچنین تجهیزات اطلاعاتی الکترونیکی، یعنی چند دستگاه رادار «گرین پاین» را به باکو تحویل دهد. این ایستگاهها وابسته به سیستم دفاع موشکی اسرائیل "ARROW ۲" (پیکان) می باشند که به تدریج به آذربایجان تحویل داده خواهند شد. [۷] رژیم صهیونیستی قراردادهایی با هند و آلمان هم برای همکاری یا فروش پهپاد امضا نموده است.

امروزه پهپادها با توجه به نوین بودن فناوری و کاهش تلفات نیروی انسانی بسیار مورد توجه تل آویو و دیگر ارتش‌های جهان قرار دارد. رژیم صهیونیستی با بهره‌گیری از توان علمی خویش سعی کرده است در این حوزه پیشگام باشد تا ضمن کسب پرستیژ به اهداف دیگر خویش هم دست یابد. سه دانشگاه عبری اورشلیم، تل آویو و وایزمن به ترتیب در رتبه‌های ۲، ۴ و ۷ آسیا در حوزه علوم هوا و فضا قرار دارند که نشان دهنده سرمایه‌گذاری این رژیم در این حوزه است. ضمن آن که موسسه پژوهشی وایزمن بر اساس گزارش ارائه شده از سوی دانشگاه لایدن در سال گذشته، به‌عنوان دهمین موسسه پژوهشی جهان و تنها موسسه غیر آمریکایی در ده موسسه برتر انتخاب شده است. [۸] توان علمی و پژوهشی این رژیم موجب شده است ارتش صهیونیستی برای کسب یک مزیت راهبردی، وقت و سرمایه‌های جدی‌ای بر صنعت پهپادها صرف نماید. راهبرد رژیم صهیونیستی در حوزه پهپادها عبارت‌اند از: نفوذ و حضور در دیگر کشورها با بهره‌گیری از تکنولوژی و

علم پهپادها، سرمایه گذاری در این حوزه و تلاش جلب نظر ارتش های دیگر کشورها با فروش این ابزار نوین، کاهش تلفات نیروی انسانی، کسب پرستیژ برای ارتش تل آویو و تقویت جاسوسی و دسترسی به اطلاعات دقیق تر.

۵- جمع بندی

در دهه های اولیه شکل گیری رژیم جعلی، حوزه پیرامونی آن دشمنان اصلی اش بودند که ماهیت نبرد آنان هم مبتنی بر ارتش بود؛ اما پس از سال ۲۰۰۰ بر اثر سازش برخی کشورها و ارتش های پیرامونی و قرار گرفتن جنبش ها در خط مقدم نبرد، ماهیت تهدیدات پیش روی رژیم صهیونیستی تغییر کرد. ضمن آنکه جمهوری اسلامی یکی از دشمنان نخست این رژیم نه در پیرامونی سرزمین های اشغالی بلکه هزار کیلومتر آن سوتر، سیاست هایی را برای ضربه زدن به رژیم اتخاذ

نمود که بسیار متفاوت از ارتش‌های عربی بود. پیشرفت توان موشکی ایران، حزب‌الله و گروه‌های مقاومت فلسطین رژیم صهیونیستی را مجبور به تغییر اولویت از حوزه‌های هوایی و دریایی به پدافندی و موشکی نمود. در حوزه موشکی و سامانه‌های ضد موشکی با آنکه رژیم صهیونیستی تلاش و هزینه‌های فراوانی نموده است اما همانند دیگر حوزه‌ها چون دریایی و هوایی، به مرحله اطمینان بخش و قدرت زانرسیده است.

هم‌چنین با بررسی مواردی که در بالا انجام گرفت به‌طور خلاصه می‌توان نتیجه گرفت راهبرد رژیم صهیونیستی در حوزه پهپادها عبارت‌اند از: نفوذ و حضور در دیگر کشورها با بهره‌گیری از تکنولوژی و علم پهپادها، سرمایه‌گذاری در این حوزه و تلاش جلب نظر ارتش‌های دیگر کشورها با فروش این ابزار نوین، کاهش تلفات نیروی انسانی، کسب پرستیژ برای ارتش تل‌آویو و تقویت جاسوسی و دسترسی به اطلاعات دقیق‌تر.

منابع:

[۱] «دو میلیون اسرائیلی در معرض خطر حملات موشکی هستند» وبسایت خبرگزاری ایسنا، منتشر شده در تاریخ ۱۷ آذر ۹۵، قابل بازیابی در پیوند زیر:

<http://isna.ir/news/95091710083>

[۲] <http://www.nti.org/learn/countries/israel/delivery-systems/>

[۳] «مهم‌ترین تسلیحات نظامی ارتش اسرائیل؛ سلاح‌های نامتعارف و سامانه موشکی». وبسایت خبرگزاری تسنیم، منتشر شده در تاریخ ۱۷ بهمن ۹۴، قابل بازیابی در پیوند زیر:

<https://www.tasnimnews.com/fa/news/1394/11/17/992260>

[۴] محمد گلی، «روابط و اهداف رژیم صهیونیستی در آژانس انرژی اتمی»، اندیشکده راهبردی تبیین، منتشر شده در تاریخ ۲۶ آذر ۹۴، قابل بازیابی در پیوند زیر:

<http://tabyincenter.ir/11284>

[۵] «طرح کمک ۱۵۰ میلیون دلاری آمریکا به دفاع موشکی اسرائیل». وبسایت رادیو فردا، منتشر شده در تاریخ ۲۱ بهمن ۹۴، قابل بازیابی در پیوند زیر:

<http://www.radiofarda.com/a/f2-israel->

getting-millions-more-from-obama-for-iron-
dome/27543275.html

[۶] محمد محسن فایضی، «واکاوی بسته کمک نظامی آمریکا به رژیم صهیونیستی»، اندیشکده راهبردی تبیین، منتشر شده در تاریخ ۲۴ مهر ۹۵، قابل بازیابی در پیوند زیر:

<http://tabyincenter.ir/12845>

[۷] «پهپادهای اسرائیل در آذربایجان چه می کنند»، وبسایت خبرگزاری مشرق، منتشر شده در تاریخ ۲۸ فروردین ۹۱، قابل بازیابی در پیوند زیر:

<http://www.mashreghnews.ir/fa/news/111946>

[۸] محمد محسن فایضی «دیپلماسی علمی رژیم صهیونیستی، ابزار و اهداف»، اندیشکده راهبردی تبیین، منتشر شده در تاریخ ۶ شهریور ۹۵، قابل بازیابی در پیوند زیر:

<http://tabyincenter.ir/12820>

جنگ ۳۳ روزه و نبردهای سه گانه نوارغزه به خوبی نشان داد که امنیت سرزمین های اشغالی بسیار آسیب پذیر بوده و دلیل این امر، هوشمندی جبهه مقاومت در تغییر میدان و شیوه نبرد است. این موضوع موجب شد که این رژیم، به تدریج به حوزه های موشکی، پدافندی و پهپادی ورود نماید.

نشانی پایگاه اینترنتی:

www.Tabyincenter.ir

شماره تماس جهت اعزام سخنران:

۰۲۱-۲۶۱۵۳۲۳۹

شبکه (کانال) اندیشکده راهبردی تبیین در تلگرام:

@Tabyincenter

